

Det var i vinteren 1923, alle store drenge i 4 kls. var hver især optaget af hvor de i den kommende sommer skulle bestride hvervet som tjenestedrenge, for selvfølgelig var det en æressag enten, at komme paa en af de store gaarde, eller endnu bedre, saa langt bort fra skolen som muligt. At blive udskrevet fra denne voldte ikke større vanskeligheder, det var almindeligt for de der i løbet af sommeren fyldte 14 aar, og om vi fik de paar ugentlige formiddage med eller droppede dem betød ikke stort, om end vi nok kunne trængt til noget mere undervisning. De paar tøsedrenge der af forældrene var udset til, at blive noget stort, var forlængst overgaaet til realskolen.

- nu var jeg her saa heldig, at have en faster og en onkel i den betragtelige afstand af ca 20 km. de manglede en dreng, og det blev da aftalt at der kunne jeg passende være. - Majdag blev jeg saa tillige med en gl. cykel og et skrin med mit habengut, der knap fyldte bunden i denne losset ind i middagstoget for at tiltræde rejsen, første stop var staden Thisted, her var det en halv times ophold inden Fjerritslev - toget dampede mod øst, der passeredes paa de omkring 10 km. ikke mindre end 5 stationer og trinbrætter. Ved endestationen holdt en mand med hestekøretøj for at befordre mig videre. Ad sandene hulveje gik nu rejsen mod sin afslutning. Det var forresten den eneste gang jeg lod mig befordre ved anden kraft end den jeg havde i benene, men problemet skulle ikke blive saa stort, der blev kun til to fridage i hele sommeren (deraf skønnede jeg, at en smule gavn maa der vel have være ved mig) Okélen jeg her kom til var skolelærer, og til denne skole hørte et landbrug paa nogle td. land, nok til, at holde fire køer, nogle svin, en mangfoldighed af høns plus en himmelsk hærskare af duer, desuden ikke at forglemme en halv snes faar og lam, der var tøjrede langt pokker i vold i et landskab som jeg forestillede mig der maa have set ud i Mamerlund, det var et vildnis af tjørn og andet ubestemmelig fauna, men med saftigt græs imellem, der var en ^{ca 2.} ~~tre fire~~ km. derud, og med køllen paa nakken løb jeg to gange daglig for at flytte og tilse dem, de var da gerne saa indfildrede i disse tjørn, at det kunne være en blodig affære for et par barnehænder, at faa dem gjort fri.

11/

Det kunne ogsaa hænde, at bæsterne var kommet løse, ogsaa blev det ofte til, at jeg maatte løbe dem trætte, de lod sig ikke indfange før vi laa gispende ved siden af hinanden, men jeg blev nu altid den sejrende - Jeg havde det ellers godt og blev vel behandlet, men selvfølgelig og heldigvis var der ogsaa nok at gøre. Køerne skulle paa græs fra morggenstunden, flyttes engang i løbet af formiddagen og hjem til middag for, at malkes og iøvrigt være i fred for oxebremsen der dengang voldte baade dyr og tjenestedrenge stor fortræd, de kunne gøre dyrene fuld = stændig vanvittige, saa hele flokken bissede og med halen i vejret styrtede hjem tværs over baade korn og andre afgrøder. Naar saa solen lidt senere havde passeret zenith gentog det samme sig, dyrerne skulle igen ud for, at faa fyldt vommen. I mellemtiden skulle der renses i stalden og klares det mest slidsomme jobnemlig, at trække vand op. Det var en af de rigtig gammeldags brønde med et solidt plankeværk i bryst = højde som afskærmning, herover en galge hvori der løb et tykt tovværk om en bom, i tovet var fastgjort en spand i hver ende, saaledes, at naar den ene spand var i top var den anden i dybet, vel ca. en snes alen nede det kunne godt kildre sært i maven naar man via kampestensmuren svagt skimtede kildevander der dybt nede, ikke sært det blev indskærpet børnene, at holde sig herfra og brønden blev angivet som indgangen til fændens domæne. - Nutiden ved slet ikke hvad det vil sige bare, at dreje op for en hane, hvor vandet saa fosser ud. - Det er utroligt hvor meget vand der faktisk forbruges en hed sommerdag, og hvad bare en enkel ko kan drikke, der var en stor have, ogsaa den skulle tilgodeses, oceaner af vand blev bæret herhen, og saa var der jo endelig ogsaa husholdningen, maa = ske var det vaskedag, vand - vand og atter vand, Naa, iøvrigt er det jo saadan paa landet, at den ene sæsson afløser den anden, udtynding afroer høbjergring, brændsel skulle der ogsaa tænkes paa, det var udelukkende tørv de alm. æltede, men ogsaa lyngtørv (klyner) og lyng til optænding, i kurve blev de hejset op paa loftet og omhyggeligt stablede, men til mange af disse ting var skoledrenge meget velvillige til, at assistere, der var altid en strid mellem dem for, at komme til at skulke fra under = visningen - Det var saa at sige idyl alt sammen, men en hjemmевærende pigebarn, altsaa oprindelig min kusine, hun kan vel have været en snes aar, var aarsag til, at jeg ellers nødig mindes denne sommer, endskønt jeg aldrig vovede, at fornærme hende, saa havde Zantippen set sig ond paa mig.

III

hvad der gjorde det fuldstændig umuligt, at gøre hende tilpas, hun næv-
nede mig aldrig ved navn, men sagde dreng eller æ dreng. Vi arbejdede
meget sammen i marken og hun var over mig fra morgen til aften og und-
te mig ikke et øjeblik fred, men benyttede enhver lejlighed til,
at underkue mig efter de skrappeste jentelovs paragraffer. Jeg har al-
drig set hende siden, men saa vidt jeg ved blev hun sygeplejerske. og til
held for mit køn pebermø. Jeg tror hun var aarsag til, at jeg i min grøf-
rne ungdom nærrede en panisk skræk for kvinder i denne alder - - Hvor-
ledes gik saa dagen for saadan en dreng? Jeg blev kaldt op kl 7. no-
gen afgrænsning for dagens anden ende var der ikke, vi blev ved saa
længe der var noget at gøre og vi ellers kunne se ved dagslys, det blev
jo saa ifølge naturens love mindre efter som sommeren skred frem,
ofte var det den store have vi arbejdede i ved aftenstide. . Høsten
foregik paa gammel vis. Degnen og undertiden en mand mere svang leen,
jeg rullede kornet sammen i bunker med en kratte og min plageaand badt
det i neg med halmbaad, det gav meget arbejde inden det var vel i hus
- Da efteraaret nu nærmede sig blev det kartoflerne der maatte holde
for. De blev selvfølgelig gravet op med en greb, mens jeg og en lille sød
kusine, der var et par aar yngre samlede dem i kurve. I godt vejr var
det et rart arbejde, senere blev det saa til roeoptagning, ogsaa her var
haandkraft gældende, vi rykkede roerne op med haanden, huggede toppen fra
med et skarp jern, toppen brugtes ikke, ensilage kom først senere i kurve,
men roerne skulle jo køres sammen, hestekræftes ordnede naboer. det kun-
ne jeg godt li' da min plageaand sjældent optraadte paa arenaen naarder
var fremmed hjælp. - Imidlertid gik det nu mod efteraar og dermed novem-
ber et halvt aar var gaaet og tjenesten var ude, nogen aftale angaaende
løn var der ikke, der gjalt et lignende system som den i sin tid blev
praktiseret i vingaarden, at den første og sidste fik lige meget, men al-
le hvad ret er. og det blev da saa til 35 kr. ikke i timen. men for hele
sommerens seks maaneder, og det kunne vel saa være passende til saadane
knægt.

K. E. Thomsen